

634 J. V. SNELLMAN – N. ADLERBERG OKTOBER
1866, KONCEPT

RA, JVS samling

Von Ihrer Excellenz gütigst dazu aufgefordert habe ich die Ehre hinsichtlich des erledigten Amtes des Wortführenden in der Bankdirektion zu melden:

dass ausser dem Kreise der gegenwärtigen drey Bankdirektoren, kein Kandidat für den ledigen Platz zu finden ist;

10 dass von denselben Bankdirektor von Haartman den übrigen vorzuziehen seyn dürfte, weil er nicht nur ein tüchtiger und gewissenhafter Beamte ist, sondern auch die nöthigen Studien gemacht hat, und weil er nicht an der früheren Bankverwaltung theilhaftig gewesen, da er erst seit einem Jahre im Amte ist, daher am Besten von den drey den Übelständen, die sich in der Verwaltung der Bank eingeschlichen haben, entgegentreten kann, sowie sein gesetztes und humanes Wesen ihn geschickt macht, die Direktion dem Publikum gegenüber zu vertreten.

20 Allein da von Haartman das jüngste Mitglied der Direktion ist, würde seine Ernennung zum Wortführenden in derselben besonders für den Bankdirektor, Baron Mannerheim, der durch seinen langwährigen Dienst und seinen Rang als Kammerherr und Staatsrath dem Direktor von Haartman weit voransteht. Baron Mannerheim besitzt nur nicht die für den Vorsitzenden der Direktion nöthige Energie des Charakters, sowie auch dieser Platz für einen ältlichen Mann allzu unruhig und mühevoll ist. Er hat daher auch die Absicht bey Seiner Kaiserlichen Majestät unterthänigst um seine Entlassung zu bitten.

30 Hoffentlich würde er seine Besoldung, die nur 7 000 Mark ausmacht, Gnädigst als Pension bekommen, obgleich ihm an Altersjahren ein wenig fehlen dürfte, um dazu berechtigt zu seyn. Allein er würde dabey seine Tafelgelder, im Betrag von 1 000 Mark verlieren.

Als Wortführender würde er bey derselben Besoldung 2 400 Mark an Tafelgeldern bezogen haben.

40 Billig wäre es daher, dass dem Baron, Mannerheim ausser der vollen Pension von 7 000 Mark eine Vergütung von 2 000 Mark bereitet werden würde, und darf ich Ihre Excellenz gehorsamst bitten bey Seiner Majestät zu bevorworten, dass ihm dieselbe Gnädigst zuerkannt werden möchte. Wenn er an dem Kaiserlichen Palais angestellt werden sollte, würde ihm diese Vergütung als extraordinärer Gehalt verliehen werden können.

635 C. K. E. STJERNVALL-WALLEEN – J. V.
SNELLMAN OKTOBER 1866

HUB, JVS handskriftssamling

S:t Petersburg d. Oct. 66.

Högädle Herr Senator,

50 Med iakttagande af all den försigtighet, som den grannlaga ställningen mellan Finance-Cheferne i Kejsarariket och i dess del, fordrar, har det lyckats mig att frammana Reuters önskan att få finans förslaget sig tillsändt. Detta är nu gjordt. Om egenkärleken medger dess förtjenster få vi, – sednare, af de vidtagne åtgärderne, – erfara.

Öfversigten af vår peningställning utvisar förvaltningens goda vilja

att hjälpa den nyttiga företagsamheten. Att gå längre vore oklokt. Må skadan lära våra okunnige spekulanter att det, utom lycka, fordras insigt, beräkning och kunskap för att finna framgång på industriens, handelns och jordbrukets område.

Fri täflan, industrifrihet samt en liberal tullagstiftning äro för sig värderika medel till befordran af företagsamhet, blott de användas på rätta stället. Är vårt samhälle färdigt att med nytta begagna dessa medel? och bör icke *hos oss* Regeringen uppmuntra företagsamheten i flere industrigrenar, på det den allmännt gällande satsen inom landet: – vi göra som våra förfäder gjort – icke förblir den gällande lösen.

Herr Senatorn torde påminna sig hvad jag så ofta framhållit om likgiltigheten hos oss att alvarligen söka nya källor för en större produktion. Nu bildar sig här ett bolag under firma *Jerngross et comp.* för att i nejderna af Hämennjemi i Uleåborgs län anlägga smältugnar för de till 30 procent rika Koppar grufvor som i fjol undersöktes af härvarande bergsmän, Jerngross sjelf är en klok, erfaren och rik bergsman som icke består Krut för Kråkor. Jag undrar om vår bergsstyrelse *ens nu* har reda på dessa undersökta Koppar anledning-ar?!

Oss emellan, har i anledning af vår förfrågan om export-tullens afskaffande, uppstått en farlig fråga, den der formuleras på följande sätt: Vill icke Finland ingå med Ryssland på *Zollverein* principen?

Herr Senatorn kan lätt i anledning häraf föreställa sig våra intryck, då man i det vänstra örat säger oss *industriell frihet* under det man i det högra föreslår antagande af *Zollvereins principen!*

Det är dock onödigt att häraf i förtid skrämas. Sålänge Kejsaren är oss bevågen är det ingen fara; men blindheten hos oss öfver vår ställning till det stora Riket, är så stor, att vår Press äfven leker med denna bevågenhet, samt yfves öfver fredsfördrag och sjelfständighet under det exemplet i Tyskland med Hannover och Sachsen borde vittna om ingångna fördrags betydighet då national känslan hos de starkare öfverröstar de små och svagare!!! –

Med fullkomligaste högaktning har jag äran framhärda

Högädle Herr Senatorns
ödmjukaste tjenare
Em. Stjernwall

636 PROJET D'UN REGLEMENT DE LA CIRCULATION FIDUCIAIRE

HUB, JVS handskriftssamling

Bilagda förslag till en reglering af sedelcirkulationen aflemnas ödmjukast till den granskning, detsamma kan anses förtjena.

Det innehåller intet nytt. På detta område kan icke något sådant väntas. Men det vore möjligt, att kombinationen af de åtgärder här föreslås, skulle leda till ändamålets vinnande. Denna kombination är åtminstone frukten af ett långvarigt och moget öfvervägande.

Den utväg, Finansstyrelsen synes hafva valt, at nemligen genom nya kommunikationer lätta och öka landets export, är utan tvifvel den enda säkra. Ty fortfarande tillgången på nödig valuta kan endast handeln förskaffa. Men då frågan är, icke blott att uppehålla penningvärdet, utan att höja detsamma genom att indraga den valuta, som Banken